

Motion till riksdagen 2008/09:Fi230

av Fredrik Olovsson (s)

Villkoren för småföretag och arbetstagare med offentlig upphandling

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för små och medelstora företag i offentlig upphandling.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sociala krav i upphandlingen i enlighet med ILO:s konvention 94.

Motivering

Den gemensamma sektorn upphandlar varje år varor och tjänster för hundratal miljarder kronor. Den enorma volymen gör den offentliga upphandlingen oerhört betydelsefull ur en lång rad perspektiv. Den är en stor och viktig marknad för företagen. Det är viktigt att upphandlingen sker på ett sätt som gör att skattebetalarna får största möjliga nytta för sina pengar. Det gör den till en viktig arena där hårda krav kan förbättra sociala villkor och hänsyn till miljö. Med utgångspunkt i dagens situation kan den offentliga upphandlingen förbättras på flera punkter.

Den kan i större utsträckning organiseras så att små och medelstora företag får en reell möjlighet att delta. Stora centraliserade och samordnade upphandlingar i ramavtal riskerar att leda fram till ett läge där konkurrensen i realiteten sätts ur spel. Det blir oerhört svårt för mindre företag, som mycket väl kan vara konkurrenskraftiga på en del av de varor och tjänster som upphandlas, att konkurrera med de stora aktörerna när upphandlingarna samordnas och det exempelvis ställs krav på mycket breda sortiment och leveranser i hela landet. Upphandlingen kan därmed leda till att konkurrensen i realiteten

Fel! Okänt namn på

försvagas och att priset för skattebetalarna långsiktigt blir för högt. Regeringen bör ge myndigheterna i uppdrag att se över upphandlingen i detta perspektiv för att stärka konkurrensen.

Men den gemensamma upphandlingen bör även användas för att förstärka sociala villkor. Att möjligheten finns har slagits fast av EG-domstolen som framhållit att gemenskapens regler hindrar att samhället ställer sociala krav på leverantörer av varor och tjänster. Därför bör det införas rättigheter för fackliga organisationer att delta vid upphandlingen, i enlighet med MBL:s förhandlingsskyldighet. Detta för att förhindra att personalen får sämre anställningsvillkor som konsekvens av upphandlingen. När exempelvis en kommun eller ett landsting lägger ut en del av sin verksamhet på entreprenad måste man samtidigt ta ansvar för personalens villkor. Flera EU-länder har redan ratificerat ILO:s konvention 94 om arbetsklausuler i kontrakt där offentlig myndighet är part. Detta bör även Sverige göra. Upphandlingen ska både stärka konkurrensen och ta större hänsyn till arbetstagarnas villkor och miljö.

Stockholm den 1 oktober 2008

Fredrik Olovsson (s)